

За книгата на Арсений Арсов „Разорани бразди“

Зорница Димитрова¹

*„Пеенето трябва да бъде начин на живот и начин на мислене за
професионалния вокалист“²*

Арсений Арсов

През изминалата 2025 година от печат излезе автобиографичната книга „Разорани бразди“ на известния български тенор Арсений Арсов³. Луксозното издание с твърди корици съдържа внушителен брой фотографии, голяма част от които са от личния архив на автора, осъществено е с финансовата подкрепа на Фонд „Култура“ при Община Варна и при спомоществателството на Петко Димитров⁴ и Борис Контохов⁵. Редактор на изданието е уважаваният оперен драматург проф. Боянка Арнаудова.

Още във въведението авторът споделя мотивите за написването на книгата: *„Реших, че трябва да оставя писмено свидетелство за изграждането ми като певец и артист и да опиша атмосферата и*

¹ Гл. ас. д-р Зорница Димитрова – сектор „Музика“, Институт за изследване на изкуствата, Българска академия на науките

² Арсов, Арсений. Разорани бразди. Варна: ФИЛ, 2025, 375 с., ISBN 978-954-9741-73-5, с. 348.

³ Арсений Арсов е български оперен певец, тенор, дългогодишен солист на Варненска опера с гастролни като гост-солист у нас и в чужбина. В репертоара си има повече от 40 централни тенорови партии от Верди, Доницети, Росини, Пучини, Мусоргски, Чайковски и др. Лауреат е на престижни международни конкурси за оперни певци.

⁴ Петко Димитров е човек, дълбоко обвързан с оперното изкуство. Негова майка е солистката на Варненска опера Ваня Кокошарова – дългогодишен сценичен партньор на Арсений Арсов.

⁵ Борис Контохов е основател на музикален архив, който той дълги години събира и обработва, достъпен в интернет по следния линк: <https://www.operastars.de/>. В архива е публикувана значителна по обем информация за много български оперни певци.

технологията, които водят до реални резултати в операта. Пожелах чрез тази книга да споделя с идните поколения вижданията си за интерпретацията на десетки роли, както и вокално-педагогическия си опит”⁶.

Изложението следва хронологията на самия жизнен път на певеца – годините на обучение във френската гимназия във Варна, уроците по пеене в родния град, следването в Българската държавна консерватория с първите перипетии в пеенето, началото на творческата дейност, утвърждаването на музикалното поприще, концертите и гастролите в чужбина, признанието. Във финала на книгата е поместен обстоен коментар на вокалнометодическите принципи, от които се ръководи Арсений Арсов както като изпълнител, така и като педагог. Последните раздели са със статута на обширни приложения, където се публикува обширно интервю с Арсений Арсов, фрагменти от рецензии в чуждестранната преса за някои от изявите му в чужбина, информация за репертоара му като певец, систематизиран по жанрове (оперен, оперетен, кантатно-ораториален и песенен репертоар), както и пълно описание на неговата дискография.

На принципа на „разказа от първо лице” Арсов рисува пред читателя картини на отминали събития.. Това обаче е само първото ниво на споделяне. На следващото разказът придобива друго измерение – представя ни вълненията, упорития труд, изпитанията, през които преминава певецът в творческата си кариера. Нещо повече – Арсов навлиза в описанията си до най-малките детайли за всяка роля, която е изиграл в годините на активната си сценична кариера. В този смисъл книгата представлява и своеобразен наръчник за всеки млад теноров глас, мечтаещ за голямата оперна сцена – къде да внимава, от какво да се предпази, на какво да наблегне... Особено информативни в тази връзка са и насоките за интерпретативните и

⁶ Арсов, Арсений. Цит. съч., с.7.

драматургични особености на партиите, като авторът далеч не се ограничава само с конкретната тенорова партия – подобни коментари читателят ще открие за всички централни роли в конкретната оперна творба.

Друг съществен пласт от споделеното от Арсений Арсов са своеобразните словесни портрети на известни български и чуждестранни изпълнители, диригенти, режисьори, вокални педагози и др., които той представя на базата на своите спомени и съпреживените с тях моменти от творческия им път. Така авторът повдига завесата и осветлява редица обстоятелства, които за обикновените почитатели на оперното изкуство остават скрити. Изложението тук обаче има и още един контекстуален прочит – именно този пласт е от изключително голямо значение за научните изследвания, посветени на историята на българския оперен театър, на традициите в професионалното музикално образование в България и т.н. и в този смисъл книгата е ценен историографски източник за бъдещи проучвания в тази насока.

Кариерата си Арсений Арсов започва в годините на социализма, но активната му творческа дейност се разпростира и в периода след демократичните промени, т.е. той е част от генерацията певци, които на практика творят в две различни общества и като такъв е съвременник и пряк участник в силно динамичните процеси, които настъпват в сферата на сценичните изкуства у нас след 10 ноември 1989. Поради това неговите наблюдения и съпоставки в този контекст считам за особено достойнство на книгата.

В заключение бих искала да споделя, че „Разорани бразди” е четиво, което интригува с честността, искреността и смелостта на изказа на автора си. Това е книга, която безспорно притежава особена ценност и като историографски, и като научно-популярен източник.